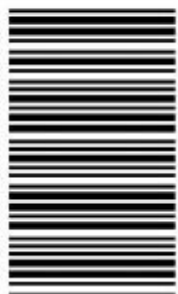

کد کنترل

410

A

410A

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

عصر جمعه

۹۶/۲/۸

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته داخل - سال ۱۳۹۶

تاریخ - کد ۱۱۰۷

مدت پاسخگویی: ۱۳۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۳۰	۱	۳۰
۲	عربی	۲۰	۳۱	۵۰
۳	تاریخ ایران باستان	۲۵	۵۱	۷۵
۴	تاریخ اسلام	۲۵	۷۶	۱۰۰
۵	تاریخ جهان	۲۵	۱۰۱	۱۲۵
۶	تاریخ ایران دوره اسلامی	۲۵	۱۲۶	۱۵۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش الکترونیکی و ... پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 1- Working on the assembly line was ----- work because I did the same thing hour after hour.
1) efficacious   2) monotonous   3) momentous   4) erroneous
- 2- People are guilty of ----- when they make judgments before they know all of the facts.
1) illusion   2) arrogance   3) avarice   4) prejudice
- 3- Justin ----- himself from the embarrassing situation by pretending he had to make a telephone call.
1) extricated   2) extracted   3) exposed   4) expelled
- 4- He was accused of manipulating the financial records to cover his -----.
1) suspicion   2) scrutiny   3) fraud   4) paradox
- 5- Since the jungle was -----, we had to find an alternate route to the village.
1) permanent   2) vulnerable   3) redundant   4) impenetrable
- 6- Management refused to ----- the union's demands, so a strike costly to both sides occurred.
1) capitulate to   2) withdraw from   3) impose on   4) grump about
- 7- We had nothing in common, but despite our ----- backgrounds and interests, my new roommate and I became good friends by the end of the semester.
1) comprehensive   2) conscious   3) heterogeneous   4) haphazard
- 8- Megan's foreboding about going to class turned out to be ----- as the instructor gave a surprise test for which she was completely unprepared.
1) qualified   2) justified   3) perplexed   4) wholehearted
- 9- If she had known how much of an ----- her student debt would be, she would have found a different way to finance her education.
1) application   2) encumbrance   3) immunity   4) optimism
- 10- The mechanic examined the engine carefully but said he was not able to ----- the cause of the problem.
1) pinpoint   2) derive   3) acquire   4) escalate

PART B: Cloze Passage

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Horticulture has a very long history. The study and science of horticulture dates all the way back to the times of Cyrus the Great of ancient Persia, and has been going on (11) -----, with present-day horticulturists such as Freeman S. Howlett and Luther Burbank. The practice of horticulture can be retraced for (12) ----- . The cultivation of taro and yam in Papua New Guinea dates back (13) ----- at least 6950–6440 cal BP. The origins of horticulture (14) ----- in the transition of human communities from nomadic hunter-gatherers to sedentary or semi-sedentary horticultural communities, (15) ----- a variety of crops on a small scale around

their dwellings or in specialized plots visited occasionally during migrations from one area to the next.

- 11- 1) ever since   2) yet   3) that far   4) still
 12- 1) many thousands years   2) many thousands of years
      3) years of many thousands   4) many years of thousands
 13- 1) from   2) for   3) in   4) to
 14- 1) are laid   2) lay   3) lie   4) are lying
 15- 1) cultivating   2) cultivated   3) that cultivated   4) to cultivate

PART C: Reading Comprehension:

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

In the 1960's, the French Canadians of Quebec increased their demands for greater recognition. Small groups of extremists wanted an independent French-speaking nation that would have no governmental ties With Canada. They staged several bombings to dramatize their demands.

Many French Canadians believed they were denied some civil rights, but they did not want to secede from Canada. They wanted English Canadians to recognize and respect Quebec's French heritage. They complained that they were barred from jobs in government and some large companies because they spoke French. They also wanted to build an economically sound province that was less dependent on British and United States investments. Many English Canadians sympathized with the French. But some felt the French Canadians demanded too much and made no attempt to understand the English Canadians.

In 1963, Prime Minister Pearson appointed the Royal Commission on Bilingualism and Biculturalism to study relations between the French and English in Canada. In 1965, the commission reported that Canada was facing a great danger. The report emphasized the wide cultural gap between the French and English, and warned that if it were allowed to grow, almost all French Canadians might favor separatism.

- 16- **The passage is mainly about -----.**
 1) French Canadians' demands for greater recognition
 2) Cultural differences between ethnic groups in Canada
 3) English Canadians' recognition of Quebec's French heritage
 4) Conflicts between English Canadians and extremist French groups
- 17- **Which of the following is true of the majority of French Canadians?**
 1) They used bombings to dramatize their demands.
 2) They did not want to be separated from Canada.
 3) They did not want to have governmental ties with Canada.
 4) They believed English Canadians were denied some civil rights.

- 18- The author's description of French Canadians' demands mentions all of the following EXCEPT -----.
- 1) permission to be employed in government
  - 2) getting sympathy from English Canadians
  - 3) making Quebec less reliant on British and American investment
  - 4) recognition of Quebec's French heritage by English Canadians
- 19- The word "they" in paragraph 2 refers to -----.
- 1) large companies
  - 2) English Canadians
  - 3) French Canadians
  - 4) governmental jobs
- 20- What can be inferred from the Royal Commission on Bilingualism and Biculturalism's report in 1965?
- 1) The cultural gap between the French and the English was necessary for Canada's government.
  - 2) Canada could face a great danger if it did not satisfy French Canadian's demands.
  - 3) In a few years, almost all French population would want separation from Canada.
  - 4) The cultural gap between the French Canadians and English Canadians should not be allowed to increase.

PASSAGE 2:

Shapur II was a strong, successful king with enormous prestige. But his successors, who inclined to tolerance of religious minorities, a peace-oriented foreign policy, and in some cases measures to uphold justice and protect the poor, had trouble restraining a priesthood and a noble class who were inclined or maybe even conditioned to intolerance and war, and who disliked any attempt to mitigate their social supremacy.

Ardashir II, Shapur III, and Bahram IV were all murdered or died in suspicious circumstances (Bahram was shot full of arrows by mutinous commanders). Their successor, Yazdegerd I, ruled from 399 and kept a peace with the Romans throughout his reign so much so that the Roman Emperor of the East, Arcadius, asked him to become the guardian of his son, Theodosius. This gesture neatly symbolized the parity of the two empires, which now entered on a phase of partnership. Shahs and emperors cooperated (albeit warily and at a distance) against the internal and external instabilities that menaced them both. The heroic period of ambition driven warfare was over, and even when war broke out again between the two empires in the sixth century, it was waged not by glory-hungry emperors, but by their generals.

Yazdegerd I also followed a tolerant religious policy. He was friendly to the Jews (who hailed him as the new Cyrus) and employed Jewish officials. It was during his reign that a distinct Persian Christianity emerged to become what is normally called the Nestorian church, the first synod of which was held in ad 410. This measure would have had the obvious effect of detaching Persian Christians from the taint of being a fifth column for the Romans. But not everyone approved. These religious policies made the shah unpopular with the clergy, and Yazdegerd, like his immediate predecessors, was murdered. The fact that his name was taken up by several later successors suggests that his memory was nonetheless respected in court circles.

- 21- Which of the following can be inferred about Shapur II?
 1) He conquered many foreign lands.
 2) He gained his prestige through protecting the poor.
 3) He reigned with less difficulty than his successors did.
 4) He was able to oppress the clergy unlike his successors.
- 22- The word "suspicious" in paragraph 2 is closest in meaning to -----.
 1) dubious   2) adverse   3) favorable   4) unavoidable
- 23- Which of the following best describes the relationship between the Persians and the Romans in the fifth century?
 1) Hidden hostility   2) Close partnership
 3) Cautious cooperation   4) Ambition-driven warfare
- 24- The word "it" in paragraph 2 refers to -----.
 1) war   2) period   3) warfare   4) ambition
- 25- The author's description of Yazdegerd I in paragraph 2 mentions all of the following EXCEPT ----- .
 1) He hired Jewish officials
 2) He was popular among the Romans
 3) He was tolerant of the Persian Christians
 4) His memory was probably respected by his successors

PASSAGE 3:

Whatever the facts of his biography, one cannot deny the importance of al-Afghani or his contributions to modern Islamic thought and events. It is true that he was not the kind of intellectual who did extensive writing or tried to work out a complex theoretical system. He was rather one who picked up, combined, and developed a number of existing themes to create a novel whole. The following important points may be identified.

From traditional Islamic philosophy al-Afghani drew a belief in reason and natural law, and a deity who did not contradict these. His background in Muslim philosophy, well documented in texts marked for his teachings in Egypt, allowed al-Afghani to give his modernizing teaching an Islamic base. He taught what Muslim philosophers advocated: preaching orthodox religion to the masses and a kind of rationalist, natural-law deism to the elite.

His political thought was impelled by hostility to British rule in foreign, especially Muslim lands. Although al-Afghani expressed himself in friendlier terms toward the French and Russians, his anti-British speeches and writings could be, and were, extended to a more general anti-imperialism that has increased in the Muslim world since his time.

Al-Afghani is strongly associated with two movements that he did not originate, but that he expressed lucidly and propagated widely. One is nationalism, supported in Egypt with references to the glories of ancient Egypt and in India with praise of the ancient Hindus. The other is Pan-Islamism, which started with the nineteenth-century Ottoman sultans and was then voiced in more progressive, anti-imperialist forms by the Young Ottomans, especially Namik Kemal. As al-Afghani's works on this subject were written in Arabic, he had more influence internationally than did the Young

Ottomans. Nationalism and Pan-Islamism were seen as different but not necessarily contradictory strategies for communal unity and anti-imperialism.

- 26- **What is the best title for the passage?**
 1) Al- Afghani's political thought
 2) Nationalism and pan-Islamism
 3) Islamic philosophy and politics
 4) Al- Afghani's contributions to modern Islamic world
- 27- **The author seems to believe that al-Afghani -----.**
 1) worked out a complex theoretical system
 2) wrote extensively on the existing Islamic themes
 3) denied the importance of the facts of his biography
 4) undoubtedly contributed to Islamic thought and events
- 28- **According to paragraph 2, al-Afghani's background in Muslim philosophy helped him to -----.**
 1) modernize Islamic beliefs
 2) document his teaching in Egypt
 3) base his novel ideas on Islam
 4) teach what was a matter of controversy among Muslim philosophers
- 29- **Which of the following can be inferred from the passage about anti-imperialism?**
 1) It is a movement originated by al-Afghani.
 2) It is more hostile toward the French and Russians.
 3) It is characterized by hostility to British rulers in Muslim lands.
 4) Now in the Muslim world, it is more widespread today than it was in al-Afghani's time.
- 30- **According to paragraph 4, why was al-Afghani's Pan-Islamism more influential than the young Ottomans' work on this subject?**
 1) The Young Ottomans were not very popular among Muslims.
 2) Al-Afghani's works on Pan-Islamism were written in Arabic.
 3) The Young Ottomans were more progressive than al-Afghani.
 4) Al-Afghani was internationally recognized as a celebrated writer.

عربی:

■ ■ عین الأصح و الأمق في الجواب للترجمة أو المفهوم أو التعريب (۳۱ - ۴۰)

۳۱- ﴿قال يا هارون؛ ما منعك إذ رأيتهم ضلّوا ألا تتبّعن﴾: گفت ای هارون؛ .....

(۱) وقتی دیدی که آنها گمراه شده‌اند، چه چیز تو را از متابعت من بازداشت!

(۲) وقتی آنها را دیدی که گمراه شده‌اند، چه چیزی مانع تو شد که از من پیروی کنی!

(۳) چون دیدی که آنان به راه ضلالت می‌روند، چه چیزی مانع تبعیت تو از من شد!

(۴) چون آنان را دیدی به راه ضلالت می‌روند، چه چیز مانع این شد که از من پیروی نکنی!

۳۲- « قد نال هذا الأديب شهرة مدوية لأنه كان يعني بأثارة عناية تحيلها إلى ضروب خاصة من الزخرف و الوشي الأنيق!»: این ادیب .....

(۱) شهرتی طنین‌انداز حاصل کرده بود چه آثار خود را با توجهی خاص به انواعی از زینتها و آرایه‌ها آراسته بود!

(۲) دارای آوازه‌ای پرشهرت شده بود بسبب اینکه آثار خود را با عنایتی خاص به انواعی گوناگون از آراستگی دل‌انگیز تبدیل کرده بود!

(۳) به شهرتی پر آوازه دست یافت زیرا به آثار خود توجهی داشت که آنها را به انواعی خاص از زینت و آراستگی دل‌انگیز تبدیل می‌کرد!

(۴) دارای آوازه‌ای طنین‌انداز شده بود بعلمت اینکه آثار خویش را با توجهی خاص به انواع آرایه‌ها و صنایع دل‌انگیز تبدیل می‌کرد!

۳۳- « أهمية الثقافة الفارسية في تأثيرها على العرب لا ترجع إلى ما ترجموه لأنفسهم، و إنما ترجع إلى ما ترجموه هم عن غيرهم!»:

(۱) تنها اهمیت تمدن ایرانی در اثرگذاری بر عربها به آنچه ترجمه کرده‌اند مربوط نمی‌شود، بلکه به آنچه آنها از زبان دیگران ترجمه کرده‌اند باز می‌گردد!

(۲) اهمیت فرهنگ ایرانی در تأثیرش بر عرب به آنچه برای خودشان ترجمه کردند باز نمی‌گردد، بلکه به آنچه آنان از دیگران ترجمه کردند مربوط می‌شود!

(۳) فرهنگ ایرانی وقتی اهمیت پیدا می‌کند که تأثیرش بر عربها از راه ترجمه ایرانیان برای خودشان نباشد، بلکه بخاطر ترجمه از دیگران باشد!

(۴) فرهنگ و تمدن ایرانی وقتی بر عرب تأثیرگذار شد که ترجمه ایرانیان نبوده است، بلکه به ترجمه‌هایی مربوط می‌شود که آنان از دیگران نقل کرده‌اند!

۳۴- « كان يموت يخاف أن يتطير باسمه، فلا يعود مريضاً!»:

(۱) يموت می‌ترسید که به نامش فال بد زده شود، پس به دیدار هیچ مریضی نمی‌رفت!

(۲) يموت می‌ترسید که نامش همه جا زبانزد مردم شود، پس نزد هیچ مریضی بر نمی‌گشت!

(۳) داشت می‌مرد که از بدنام شدن خویش واهمه داشت، پس هیچ بیماری را به حضور نپذیرفت!

(۴) وقتی در حال مرگ بود هم می‌ترسید به نامش فال بد زنند، پس به سراغ هیچ بیماری نرفت!

۳۵- « و قد سار ذكري في البلاد، فمن لهم ياخفاء شمسِ ضوءها متكامل!»:

(۱) ضوء شهرتی یمن کن آن یخفتی علی الناس ولكن نور الشمس لن یخفی أبدا!

(۲) إن ذكري و شهرتی سیظهران في البلاد لأن الشمس جعلت الجو منورًا لظهورهما!

(۳) لقد ذاع صيتي بين الناس و اشتهرت بينهم، كما أن نور الشمس لا یمن کن أن یخفی!

(۴) لما أصبحت، وجدت الصباح متجليًا فيه نور الشمس و وجدت نفسي مشهورًا بين الناس!

۳۶- عین الخطأ:

- ۱) دَعَهُ حَيْثُ هُوَ: همانجا که هست با او خداحافظی کن!
  - ۲) لَمْ تُعَدْ هَذِهِ الْمَدِينَةَ صَالِحَةً لِلْإِقَامَةِ: این شهر دیگر جای اقامت نیست!
  - ۳) تَعَالَى سَاعِدُنِي وَاحْتَقِبْ شُكْرِي: بیا کمکم کن و مرا ممنون خود بساز!
  - ۴) أَلَا تَعِينَنِي؟ إِنَّ حَمْلِي ثَقِيلٌ وَ أَنَا هَرَمٌ: آیا کمکم نمی‌کنی؟ بارم سنگین است و من پیرم!
- ۳۷- « إِذَا أُقْبِلْتَ الدُّنْيَا عَلَى أَحَدٍ، أَعَارَتْهُ مَحَاسِنَ غَيْرِهِ، وَ إِذَا أُدْبِرْتَ عَنْهُ، سَلَبَتْهُ مَحَاسِنَ نَفْسِهِ! ». عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْمَفْهُومِ:

- ۱) إِذَا قَبِلْتَ الدُّنْيَا، فَالدُّنْيَا مَعَكَ، تَعْطِيكَ مَحَاسِنَ النَّاسِ، وَ إِذَا أَعْرَضْتَ عَنْهَا، تَأْخُذُ مِنْكَ مَحَاسِنَ الْآخِرِينَ!
  - ۲) لَوْ كَانَ الْإِنْسَانُ سَعِيدًا، فَالدُّنْيَا تُقْبَلُ عَلَيْهِ وَاهِبَةً مَحَاسِنَ النَّاسِ كُلِّهَا لَهُ، وَ لَكِنَّهُ فِي حَالَةِ الشَّقَاءِ يَحْرَمُ مِنَ الْمَحَاسِنِ كُلِّهَا!
  - ۳) لَوْ كَانَتْ الدُّنْيَا عَلَى مَا يَرَامُ، فَتَكُونُ مَحَاسِنَ الْآخِرِينَ فِي خِدْمَةِ الْإِنْسَانِ، وَ إِلَّا فَتَصْبِحُ مَحَاسِنَ الْإِنْسَانِ أَيْضًا فِي خِدْمَتِهِمْ!
  - ۴) مَا كَانَ أَسْعَدَ الْإِنْسَانَ لَوْ أُقْبِلَتْ الدُّنْيَا عَلَيْهِ وَ أَعَارَتْهُ مَحَاسِنَ الْآخِرِينَ، وَ مَا أَشْقَاهُ لَوْ تَعَرَّضَ الدُّنْيَا عَنْهُ وَ تَأْخُذُ مِنْهُ مَحَاسِنَ نَفْسِهِ أَيْضًا!
- ۳۸- « لَمَّا أَفْضَتْ الرِّئَاسَةَ إِلَيْهِ، وَ كَانَتْ لَهُ قَرَابَةٌ بِبَنِي حَمْدَانَ، خَرَجَ إِلَيْهِمْ لِقَضَاءِ أَيَّامٍ فِيهِمْ فِي سَنَى خَمْسِينَ وَ أَرْبَعِمِائَةٍ وَ نِيفٍ! ». عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْمَفْهُومِ:

- ۱) كَانَ السَّبَبُ فِي خُرُوجِهِ إِلَى بَنِي حَمْدَانَ قَرَابَتُهُ بِهَذِهِ الْقَبِيلَةِ!
  - ۲) عِنْدَمَا رَجَعَ مِنْ بَيْنِ بَنِي حَمْدَانَ أَصْبَحَ رَئِيسًا عَلَى قَوْمِهِ!
  - ۳) كَانَ خُرُوجُهُ إِلَى بَنِي حَمْدَانَ فِي النِّصْفِ الثَّانِي مِنَ الْقَرْنِ الْخَامِسِ!
  - ۴) إِنَّهُ قَصَدَ بَنِي حَمْدَانَ فِي الْخَمْسِينَاتِ مِنَ الْقَرْنِ الْخَامِسِ لِيَقْضِيَ أَيَّامًا عِنْدَهُمْ!
- ۳۹- « هَرُ حَاكِمِي سَعَى مِي كَرْدَ بَرَايِ خُودِ اَدِيبَانِي بِرَكزِينْدَ تَا بَدَانَهَا بِا دِيگَرِ حَاكِمَانَ رِقَابَتِ كَنْد، حَتَّى بَعْضِي حَاكِمَانَ وَزِيرَانَ خُودِ رَا اَزِ بَيْنِ اَدِيبَانَ اِنْخِتَابِ مِي كَرْدَنْد! ». عَيْنُ الصَّحِيحِ:
- ۱) كَلَّ مِنَ الْحَكَّامِ كَانَ يَسْعَى أَنْ يَنْتَقِيَ أَدْبَاءَ لِنَفْسِهِ لِيُنَافِسَ الْحَكَّامَ الْآخِرِينَ، حَتَّى أَنْ الْبَعْضُ مِنَ الْحَكَّامِ كَانُوا يَنْتَخِبُونَ الْوُزَرَءَ مِنْ بَيْنِ الْأَدْبَاءِ!
  - ۲) كَانَ كَلَّ الْحَكَّامِ يَحَاوِلُونَ فِي اِنْتِقَاءِ الْأَدْبَاءِ لَهُمْ لِمُنَافَسَةِ سَائِرِ الْحَكَّامِ، حَتَّى أَنْ الْبَعْضُ مِنَ الْحَكَّامِ جَعَلُوا يَنْتَخِبُونَ الْأَبَاءَ كُوزَرَءَ لِأَنْفُسِهِمْ!
  - ۳) كَلَّ حَاكِمٌ مِنَ الْحَكَّامِ كَانَ يَحَاوِلُ أَنْ يَنْتَخِبَ لَهُ أَدْبَاءَ يَنْافِسُونَ سَائِرَ الْحَكَّامِ، حَتَّى أَنْ بَعْضُ الْحَكَّامِ أَخَذُوا يَسْتَوِزُونَ الْأَدْبَاءَ لِأَنْفُسِهِمْ!
  - ۴) كَانَ كَلَّ حَاكِمٌ يَسْعَى أَنْ يَنْتَخِبَ لِنَفْسِهِ أَدْبَاءَ يَنْافِسُ بِهِمُ الْحَكَّامَ الْآخِرِينَ، حَتَّى أَنْ بَعْضُ الْحَكَّامِ كَانُوا يَسْتَوِزُونَ وَزَرَءَهُمْ مِنْ بَيْنِ الْأَدْبَاءِ!

۴۰ - « مبارز واقعی کسی است که اوج گرما و شدت سرما او را از میارزه باز ندارد، چه اگر چنین باشد حتماً از برابر شمشیر گریزان تر است! »:

- ۱) البطل من لا یأبى القتال لَحْمَاةَ الْقَيْظِ وَ صَبَاةَ الْقَرِّ، بل یقاتل العدو بالسيف و لا یفر منه!
- ۲) المبارز الحقيقي من لا یفر من الحرب خوفاً من حَمَاةِ الْقَيْظِ وَ صَبَاةِ الْقَرِّ، فلو كان هكذا، خوفه من السيف أشد!
- ۳) المكافح الحقيقي هو الذي لا تكفه عن الكفاح حَمَاةُ قَيْظِ وَ صَبَاةُ الْقَرِّ، إذ لو كان كذلك لهو من السيف أفر!
- ۴) المناضل الذي لا تمنعه عن النضال حرارة الجو و برودته هو المناضل الحقيقي، فهو إن كان كذلك یفر من السيف أكثر!

■ ■ عین الصحیح فی التشکیل (۴۱ - ۴۳)

۴۱ - « أردت أن اعلمكم أن لا سبيل إلى بلادكم فإن أطاق أحدكم أن يركب البحر بلا مركب فليعبّر! »:

- ۱) أَطَاقَ - يَرْكَبُ - مَرْكَبٌ - يَعْْبُرُ
- ۲) سَبِيلٌ - الْبَحْرُ - مَرْكَبٌ - لِيَعْْبُرَ
- ۳) أُعْلِمَ - سَبِيلٌ - أَحَدُكُمْ - مَرْكَبٌ
- ۴) أَرَدْتُ - أُعْلِمُكُمْ - بِلَادٍ - الْبَحْرُ

۴۲ - « سار عتبة بن غزوان حتى أتى مكان البصرة اليوم، و لم تكن هناك يومئذ إلا الخريبة! »:

- ۱) عُتْبَةُ - غَزْوَانَ - الْبَصْرَةَ - الْيَوْمَ
- ۲) سَارَ - عُتْبِيَّةٌ - بِنٍ - غَزْوَانَ
- ۳) أَتَى - مَكَانٌ - تَكُنُ - الْخُرَيْبَةُ
- ۴) بِنٌ - مَكَانٌ - الْيَوْمَ - يَوْمئِذٍ

۴۳ - عین الخطأ:

- ۱) إنَّ الإسكندرَ الذي اتَّفَقَ المؤرخونَ على أنه ملكَ الدنيا،
- ۲) لم يملكها بسرعة، بل أنما ملكها في نحوِ عشرِ سنين، و أمّا النَّتْرُ،
- ۳) قد ملكوا أكثرَ المعمورةِ من الأرضِ في نحوِ سنةٍ واحدةٍ، و لم يبقَ أحدٌ،
- ۴) في البلادِ إلا و هو خائفٌ يتوقَّعُهُم و يترقَّبُ وُصولَهُم إليه!

■ ■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (٤٤ - ٤٦)

٤٤ - « كان عمر بن عبدالعزيز عالماً تقياً و سار سيرة مرضية! »:

(١) ابن: مفرد مذكر - جامد - معرّف بالإضافة - معرب / عطف بيان و مرفوع بالتبعية للمعطوف عليه
« عمر »

(٢) سيرة: مفرد مؤنث - جامد و اسم المرّة (مصدره: سير) - منصرف / مفعول مطلق لبيان العدد
و منصوب

(٣) تقياً: مشتقّ و صفة مشبّهة (مادّته ت ق ي) - معرب - منقوص - منصرف / نعت و منصوب
بالتبعية للمنعوت « عالماً »

(٤) مرضية: اسم - مشتقّ و صفة مشبّهة (مصدره: رضى) - نكرة - صحيح الآخر / نعت مفرد
و منصوب بالتبعية للمنعوت « سيرة »

٤٥ - « كان المهتدي بالله أسمر مليح الوجه ورعاً! »:

(١) المهتدي: مفرد مذكر - مشتقّ و اسم فاعل (مصدره: اهتداء) - معرب - منقوص - منصرف / اسم
« كان » و مرفوع تقديرًا

(٢) الوجه: مفرد مؤنث - جامد - معرب / مضاف إليه و مجرور في اللفظ، و مرفوع محلاً على أنّه فاعل
لشبهه فعل « مليح »

(٣) أسمر: اسم - مشتقّ و اسم تفضيل (مصدره: سمرة) - معرب - ممنوع من الصرف / خير « كان »
و منصوب

(٤) مليح: مفرد مذكر - مشتقّ و صفة مشبّهة (مصدره: ملاحه) - معرب - منصرف / مضاف إليه و مجرور

٤٦ - « إذا رأيت أثيماً كن ساتراً و حليماً يا من تقبّح أمرى لم لا تمرّ كريماً! »:

(١) تمرّ: للمخاطب - صحيح و مضاعف (جائز الإدغام و التفكيك) - معرب / فعل مرفوع و فاعله
ضمير « أنت » المستتر فيه وجوباً

(٢) من: اسم غير متصرف - موصول عام أو مشترك - معرّف بالنداء - مبني / منادى علم و مبني
على الضم ببناء عرضيّ و منصوب محلاً

(٣) كن: فعل أمر - للمخاطب - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف (إعلاله بالحذف) / فعل من الأفعال
التامة و فاعله ضمير « أنت » المستتر فيه وجوباً

(٤) رأيت: ماضٍ - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص (و كذلك مهموز العين) / فعل شرط و فاعله ضمير
الناء البارز، و الجملة فعلية و مضاف إليه و مجرور محلاً

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٤٧-٥٠)

- ٤٧- عین الصحيح عن حركة همزة « ان »:
- (١) ألا أن بعد الشدة فرجاً!
 (٢) قلت لصديقي إني سأحضر غداً!
 (٣) لعمرک أن الحياة دقائق و ثوان!
 (٤) حدَّثنا المحدث إن زكاة العلم نشره!
- ٤٨- « واجهنا في الطريق مسافرين يسرون بعجلة! ». عین الصحيح في المبني للمجهول:
- (١) وُجِهنا مسافرون في الطريق يسارون عن عجلة!
 (٢) وُجِه مسافرون في الطريق يسارون عن عجلة!
 (٣) ووجه في الطريق مسافرون يسرون بعجلة!
 (٤) ووجهنا في الطريق مسافرين يسرون بعجلة!
- ٤٩- عین الصحيح في المفعول له:
- (١) إني أحترم الخلق حباً لخلقهم الجميل!
 (٢) لما طالعت المقالة جمعت آراء كاتبها إفادة منه!
 (٣) علينا أن لا نكذب في حياتنا ادخاراً للأموال فقط!
 (٤) بادرنا باستحكام الاستحكامات إحاطة العدو اللدود بنا!
- ٥٠- عین التمييز منقولاً عن الفاعل:
- (١) إن بلادنا تفوقت على سائر البلاد اقتصاداً!
 (٢) كفى بالموت واعظاً، فإنه خير من يعظ العقلاء!
 (٣) عليك أن تتظم مقالتهك تهميشاً و مراجعة المصادر!
 (٤) كل علم أحسن من الجهل مساعدة للإنسان في حياته!

تاریخ ایران باستان:

- ٥١- کدام خدای ایلامی / عیلامی، از اواسط هزاره دوم پیش از میلاد در رأس خدایان قرار گرفت؟
 (١) پرتی (٢) هومبن (٣) کیریرش (٤) پینیکیر
- ٥٢- عیلامی ها / ایلامی ها، پادشاه خود را چه می نامیدند؟
 (١) لیبک (٢) هلمنیک (٣) سونیکیر (٤) شکناکوم
- ٥٣- خدای اجرای قانون در ایلام / عیلام چه نام داشت؟
 (١) لمستو (٢) نپیر (٣) کریبتو (٤) نهونت
- ٥٤- زبان بابلی از زبان های کدام گروه است؟
 (١) هندی (٢) سامی (٣) ایرانی (٤) ایلامی

- ۵۵- کدام شخصیت در متون اوستایی با لقب «پَرَداته» (پیشداد) نام برده شده است؟
 (۱) جمشید (۲) کیومرث (۳) طهمورث (۴) هوشنگ
- ۵۶- در ایران باستان به جز «جم»، از کدام شخصیت به عنوان «نخستین شاه» نام برده شده است؟
 (۱) سیامک (۲) تهمورث (۳) فریدون (۴) گرشاسب
- ۵۷- به نظر عبدالحسین زرین کوب، بنیانگذار واقعی پادشاهی ماد، چه کسی بود؟
 (۱) دهیوک (۲) فرورتیش (۳) هووخشتر (۴) کشترتی
- ۵۸- جنگ شش ساله ماد و لودیه به وساطت چه کسانی و در چه زمانی پایان یافت؟
 (۱) آلواتس و آستواگس به سال ۵۶۳ ق.م.
 (۲) پادشاهان اورارتو و کاپادوکیه به سال ۵۸۵ ق.م.
 (۳) مادویس و کوآکسارس به سال ۵۶۳ ق.م.
 (۴) پادشاهان بابل و کیلیکیه به سال ۵۸۵ ق.م.
- ۵۹- متن بابلی که در آن وقایع مربوط به شکست و دستگیری آخرین شاه ماد به دست کورش نقل شده، چه نام دارد؟
 (۱) وقایع نامه آریلا (۲) سال نامه سیپر
 (۳) وقایع نامه نبونئید (۴) سال نامه نبوکد نصر دوم
- ۶۰- در جریان شورش‌هایی که در نخستین سال پادشاهی داریوش یکم روی داد، شخصی به نام «فراده» در ..... قیام کرد.
 (۱) مرو (۲) ماد (۳) پارس (۴) ارمنستان
- ۶۱- در روزگار ارشیر یکم هخامنشی، کدام یونانی نامدار به دربار ایران پناهنده شد؟
 (۱) منمون (۲) کالیاس (۳) تمیستوکلس (۴) آنتالکیداس
- ۶۲- به گزارش یوستینوس / ژوستن، کدام شاه هخامنشی پیش از برتخت‌نشینی، «کودومانوس» خوانده می‌شد؟
 (۱) اردشیر دوم (۲) داریوش دوم (۳) اردشیر سوم (۴) داریوش سوم
- ۶۳- ناحیه قندهار، در جنوب افغانستان کنونی، در روزگار هخامنشیان چگونه نامیده می‌شد؟
 (۱) گندهاز (۲) هرئو (۳) هرئووتی (۴) تَت گوش
- ۶۴- اسکندر مقدونی پس از فتح شهر «صور» و در هنگام عزیمت به سوی مصر، با مقاومت شدید کدام شهر روبه‌رو شد؟
 (۱) غزه (۲) صیدا (۳) بیبلوس (۴) ایسوس
- ۶۵- آنتیوخوس هفتم سلوکی که سپاه خود را برای گذراندن زمستان در مناطق مختلف ..... پراکنده کرده بود، در برابر شورش مردم آن منطقه و حمله ..... مغلوب و کشته شد.
 (۱) بابل - فرهاد یکم (۲) ماد - فرهاد دوم
 (۳) پارت - اردوان یکم (۴) ایلمایی - اردوان دوم
- ۶۶- کدام تاریخ‌نگار دنیای باستان، سرگذشت نبرد حران، میان سورنا و کراسوس را به تفصیل نقل کرده است؟
 (۱) پلوتارک (۲) یوستینوس (۳) یوسفوس (۴) تاسیتوس
- ۶۷- گندوفر، پادشاه هندوپارتی، به ترتیب براساس سالشمار جدید و قدیم اشکانیان، با کدام شهریار این سلسله هم- زمان بوده است؟
 (۱) تیرداد دوم - سوم (۲) اردوان دوم - سوم
 (۳) تیرداد سوم - دوم (۴) اردوان سوم - دوم

- ۶۸- در تاریخ روابط اشکانیان و امپراتوری روم، «جشن پارتی» یادآور کدام واقعه است؟
 (۱) پیروزی مهرداد دوم بر نرون (۲) پیروزی کاراکالا در جنگ با اشکانیان
 (۳) بازگرداندن پرچم‌های رومی توسط آگوست (۴) پیروزی تراپانوس در جنگ با اشکانیان
- ۶۹- در کتیبه شاپور یکم در کعبه زردشت، از اردشیر بابکان با چه عنوانی نام برده شده است؟
 (۱) خودای (۲) شاه ایران (۳) شاهنشاه ایران (۴) شاهنشاه ایران و انیران
- ۷۰- صورت کنونی کدام یک از متن‌های زیر، از منابع اصلی و همزمان تاریخ ساسانی به‌شمار می‌رود؟
 (۱) متن‌های مانوی (۲) نامه تنسر (۳) عهد اردشیر (۴) تاریخ ثعالبی
- ۷۱- شورش مسیحیان ارمنستان علیه دولت ساسانی، در زمان کدام شهریار این سلسله به جنگی سخت منجر شد؟
 (۱) قباد یکم (۲) یزدگرد دوم (۳) شاپور سوم (۴) بهرام چهارم
- ۷۲- قرارداد میان ایران و بیزانس (۴۲۲ م.) که برطبق آن، دو دولت به اقلیت مسیحی و زردشتی کشورشان آزادی مذهبی دادند، در زمان کدام شاه ساسانی منعقد شد؟
 (۱) یزدگرد یکم (۲) بهرام چهارم
 (۳) یزدگرد دوم (۴) بهرام پنجم
- ۷۳- به عقیده هرتسفلد، در عصر ساسانی، لقب گه‌بند به کدام دسته از صاحب منصبان دولتی اطلاق می‌شد؟
 (۱) نگهبان مسکوکات (۲) خزانه‌دار سلطنتی
 (۳) رئیس محاسبات دربار (۴) مأمور وصول عایدات ایالات
- ۷۴- منظور از «اهل البیوتات» در کتاب‌های عربی سده‌های نخستین اسلامی چیست؟
 (۱) آزادان (۲) بزرگان (۳) دهقانان (۴) واسپوهران
- ۷۵- ..... از دودمان مهران، «پیروز» را به شاهی رساند و ..... از خاندان کارن «قباد» را.
 (۱) رهام - زرمهر (۲) شاپور - زرمهر (۳) رهام - گشنسپاد (۴) شاپور - گشنسپاد

تاریخ اسلام:

- ۷۶- آیه مبارکه «جاء الحق و زهق الباطل ان الباطل كان زهوقاً»، مربوط به کدام حادثه تاریخی در زمان پیامبر اسلام (ص) است؟
 (۱) فتح مکه (۲) جنگ موته (۳) جنگ خیبر (۴) جنگ خندق
- ۷۷- پس از کدام وقایع، آمدن وفدهای قبایل و امرای عرب به مدینه و نزد رسول خدا (ص) فزونی گرفت؟
 (۱) فتح مکه و تسلیم قریش
 (۲) غزوه تبوک و تسلیم طائف
 (۳) فتح خیبر و تسلیم یهود حجاز
 (۴) صلح حدیبیه و نامه‌های دعوت پیامبر (ص) به سران کشورها و قبایل
- ۷۸- کدام مطلب درباره منابع تاریخ اسلام، صحیح است؟
 (۱) سیره ابن اسحاق از نخستین آثار انتقادی درباره روایات و اخبار صدراسلام است.
 (۲) مغازی واقدی با روش تاریخی و گزینش نقادانه اخبار نبردهای پیامبر (ص) تدوین شده است.
 (۳) وقعه‌الصفین نصر بن مزاحم تک‌نگاری است که مقتل ابومخنف از آن الگو گرفته است.
 (۴) مقاتل الطالبیین ابوالفرج اصفهانی اثری است مهم در شرح جنگ‌های دوره پیامبر (ص) و امام علی (ع).

- ۷۹- کدام مورد، به سنت «جوار» در عهد جاهلی، دلالت دارد؟
 (۱) اتحاد قبایل برای مشارکت اقتصادی
 (۲) وحدت رویه قبایل متحد در امور دفاعی
 (۳) توسل به فرد صاحب نفوذ برای تحصیل امنیت
 (۴) همگرایی بزرگان قریش با بزرگان قبایل بادیه
- ۸۰- معاویه در راه فتح سرزمین‌های جدید، در فتح کدام سرزمین ناکام ماند؟
 (۱) قبرس
 (۲) رودس
 (۳) سیسیل
 (۴) قسطنطنیه
- ۸۱- نشانه‌های بقای تعصبات جاهلی در میان برخی مسلمانان که به دسته‌بندی مهاجر و انصار انجامید، در کدام یک از منازعات آنان بود؟
 (۱) منازعه آبگاه مریسیع
 (۲) عدم همراهی عده‌ای با سپاه تبوک
 (۳) بیم ناشی از صلح با قریش در حدیبیه
 (۴) منازعه تقسیم غنایم حنین و بدر
- ۸۲- کدام مطلب به هدف (یا اهداف) اصلی قریش از انتقال پیامبر(ص) و بنی‌هاشم به شعب ابی‌طالب اشاره ندارد؟
 (۱) در انزوا قرار دادن پیامبر(ص) و بنی‌هاشم
 (۲) فشار اقتصادی و قطع مراودات خویشاوندی
 (۳) آماده کردن مقدمات اخراج پیامبر(ص) از مکه
 (۴) ایجاد شکاف در بنی‌هاشم در حمایت از پیامبر(ص)
- ۸۳- از کدام مورد به عنوان «فتح مبین» نام برده شده است؟
 (۱) واقعه غدیر
 (۲) فتح مکه
 (۳) غزوه خیبر
 (۴) صلح حدیبیه
- ۸۴- نخستین خلیفه فاطمی که در مصر مستقر شد، که بود؟
 (۱) معز
 (۲) حاکم
 (۳) ظاهر
 (۴) عزیز
- ۸۵- کارکرد دیوان زنداقه در دروه خلافت مهدی عباسی، چه بود؟
 (۱) دیوانی برای جلب و تعقیب مخالفان مسلمانان
 (۲) دیوان اختصاصی جهت مقابله با زنداقه
 (۳) دیوانی جهت تدوین کتب علیه خطوط فکری مخالفان
 (۴) دیوانی جهت مقابله با اندیشه‌های مسیحی، مانویت و زرتشتی
- ۸۶- عامل قیام یزید بن ولید بن عبدالملک اموی بر ضد ولید دوم، کدام است؟
 (۱) تفکرات خارجی‌گری
 (۲) تلاش برای کسب قدرت با کمک غیر امویان
 (۳) درگیری‌های قبیله‌ای قیسی و یمانی
 (۴) درگیری‌های اندیشه‌ای معتزلی و قدری و جبری
- ۸۷- کدام یک از فرماندهان مسلمان توانست، سیطره امویان بر ماوراءالنهر را گسترش دهد؟
 (۱) محمد بن قاسم
 (۲) یزید بن مهلب
 (۳) حجاج بن یوسف ثقفی
 (۴) قتیبه بن مسلم باهلی
- ۸۸- محرک و انگیزه خزران (خزرها) در حمله از دربند قفقاز به جهان اسلام و همچنین کشتار مسلمانان در آذربایجان و اران در عهد هارون الرشید، چه بوده است؟
 (۱) وصلت امپراتور بیزانس با خزرها و تحریک آن‌ها علیه مسلمانان
 (۲) تحریک و حمایت‌های مالی شارلمانی امپراتور فرانک از حمله خزران به جهان اسلام
 (۳) خیررسانی بردگان خزری در دربار هارون به شاه خزران از فرصت حمله به قفقاز
 (۴) مسدود شدن راه‌های تجاری ماورای دریای خزر به سبب فتوحات قاسم‌بن هارون

- ۸۹- در نامه‌نگاری رسول خدا (ص) با قدرت‌های همسایه، پاسخ و عکس‌العمل هرّذة بن علی حنفي، امير يمامه چه بوده است؟
- (۱) هرچند اسلام نیاورد اما هدایایی از جمله دو کینز برای پیامبر(ص) فرستاد.
  - (۲) در جواب نوشت که اگر پیامبر(ص) او را شریک مملکت قرار دهد، اسلام خواهد آورد.
  - (۳) اسلام آورد و پسر خود را به همراه عده‌ای برای اظهار ارادت فرستاد که در دریا غرق شدند.
  - (۴) از امپراتور روم اجازه خواست که علیه مسلمانان بجنگد، اما امپراتور او را به سکوت فراخواند.
- ۹۰- کدام مطلب در باب نتیجه جنگ‌های «اجنادین» و «جایبه» در عهد خلیفه عمر بن خطاب، درست است؟
- (۱) فتح دمشق توسط ابو عبیده ثقفی در سال ۱۴ هـ. ق.
  - (۲) فتح قیساریه توسط عمرو بن عاص در سال ۱۹ هـ. ق.
  - (۳) تسلیم شدن بیت‌المقدس در سال ۱۵ هجری به مسلمانان
  - (۴) سرکوب طایفه عمانی ازد توسط عکرمه بن ابی جهل، که از پرداخت مالیات زکات امتناع کرده بودند.
- ۹۱- اصطلاح «انصاب»، مطابق با کدام مطلب است؟
- (۱) خدمتگزاری معابدی که بت‌های قبایل در آن‌ها قرار داشت.
  - (۲) چوبک‌های تیر و پیکان‌هایی که با افکندنشان، قرعه می‌انداختند.
  - (۳) بت‌هایی یا تمثال‌هایی که از چوب و زر و سیم در عهد جاهلیت ساخته می‌شد.
  - (۴) سنگی از مکه که اعراب به وطن‌های تازه خود به همراه برده و گرد آن طواف می‌کردند.
- ۹۲- رواج بت‌پرستی در مکه، به وسیله کدام قبیله صورت گرفت؟
(۱) بکر	(۲) جرهم	(۳) خزاعه	(۴) عامر بن صعصعه
- ۹۳- نخستین دولت شیعه اسماعیلی توسط چه کسانی و در کجا تشکیل شد؟
(۱) فاطمیان - مصر	(۲) قرمطیان - بحرین
(۳) اسماعیلیان - یمن	(۴) فاطمیان - آفریقه
- ۹۴- از زمان حکومت کدام خلیفه عباسی، اختلاف میان علمای معتزله و سایر مذاهب به توده‌های مردم کشیده شد؟
(۱) مهدی	(۲) منصور	(۳) هارون	(۴) مأمون
- ۹۵- کدام یک از فرقه‌ها، از شعب امامیه نیست؟
(۱) شمطیه	(۲) مفضلیه	(۳) یعفوریه	(۴) حسینیّه
- ۹۶- همایون پادشاه هند، به دربار کدام پادشاه صفوی پناهنده شد؟
(۱) شاه عباس	(۲) شاه طهماسب	(۳) شاه اسماعیل یکم	(۴) شاه اسماعیل دوم
- ۹۷- فریش، برای بازگرداندن نومسلمانانی که به حبشه هجرت کرده بودند چه کسانی را به نزد پادشاه حبشه فرستادند؟
(۱) ابوجهل و نصر بن حارث	(۲) سه تن از رؤسای بنی مخزوم
(۳) عمرو بن عاص و عبدالله بن ابی‌ربیع	(۴) سه تن از بازرگانان را که در حبشه شناخته شده بودند.
- ۹۸- دعوت عباسیان، در زمان کدام خلیفه اموی آغاز شد؟
(۱) یزید دوم	(۲) مروان دوم	(۳) عمر بن عبدالعزیز	(۴) هشام بن عبدالملک
- ۹۹- نخستین عزاداری آشکار و عمومی بر سر مرقد امام حسین (ع) را چه کسانی برگزار کردند؟
(۱) توایین	(۲) آل‌بویه	(۳) فاطمیان مصر	(۴) علویان طبرستان
- ۱۰۰- جارودیه، از شعبه‌های کدام گروه است؟
(۱) زیدیه	(۲) مرجئه	(۳) کیسانیه	(۴) اسماعیلیه

تاریخ جهان:

- ۱۰۱- پیشنهاد فرانکفورت توسط چه کسی مطرح گردید و موضوع آن چه بود؟
 (۱) مترنیک به ناپلئون - پایان دادن به جنگ
 (۲) ناپلئون به مترنیک - اتحاد علیه روسیه
 (۳) مترنیک به کاسلری - اتحاد علیه ناپلئون
 (۴) الکساندر به مترنیک - اتحاد علیه ناپلئون
- ۱۰۲- سوگندنامه «زمین تنیس» توسط چه کسانی منعقد گردید و پیامد آن چه بود؟
 (۱) روحانیون - تشکیل حکومت مشروطه
 (۲) نمایندگان طبقه سوم فرانسه - تشکیل مجلس ملی
 (۳) نمایندگان طبقه اشراف - تضمین آزادی انفرادی
 (۴) کشیش‌های جدا شده از طبقه اول - احیا مجلس اتاژنرالی
- ۱۰۳- «ناژنرو» یا «اتاژنرال» چیست؟
 (۱) ایجاد امنیت در بُعد داخلی و خارجی برای فرانسه
 (۲) اصطلاحی به معنای محدود کردن اقتصاد مرکانتلیستی
 (۳) مجلس طبقات عمومی فرانسه قبل از انقلاب فرانسه
 (۴) اصطلاحی به معنای درهم‌کوبیدن هوگنوتها (پروتستان‌ها)
- ۱۰۴- خط صوتی با ۲۲ حرف، از اختراعات کدام اقوام است؟
 (۱) کرتی‌ها
 (۲) مصریان
 (۳) فنیقی‌ها
 (۴) یونانیان
- ۱۰۵- اصطلاح «لردهای پنبه» در کدام کشور رواج یافت و شهرت کدام طبقه اجتماعی بود؟
 (۱) آلمان - کارگران و کشاورزان
 (۲) فرانسه - صاحبان کارخانه‌ها
 (۳) ایتالیا - کارگران و کشاورزان
 (۴) انگلستان - صاحبان کارخانه‌ها
- ۱۰۶- در آلمان مجری «سیاست واقعیات» چه کسی بود؟
 (۱) ویلهلم
 (۲) مترنیک
 (۳) بیسمارک
 (۴) لامارتین
- ۱۰۷- کدام یک از آثار، بزرگترین اثر تاریخ‌نگاران اروپا در قرن ۱۸ شناخته می‌شود؟
 (۱) تاریخ انگلستان - دیوید هیوم
 (۲) تاریخ چارلز دوازدهم - ولتر
 (۳) تاریخ چارلز هفتم - ویلیام رابرتسون
 (۴) انحطاط و سقوط امپراتوری روم غربی - ادوارد گیبون
- ۱۰۸- نیرومندترین دولتی که اقوام غیر متمدن بلافاصله پس از سقوط امپراتوری روم غربی ایجاد کردند، کدام است؟
 (۱) فرانک‌ها
 (۲) ویزگوت‌ها
 (۳) استروگت‌ها
 (۴) آنگلساکسون‌ها
- ۱۰۹- روابط ایران و آلمان در جمهوری وایمار چگونه بود؟
 (۱) خصمانه
 (۲) دوستانه
 (۳) ابتدا خصمانه سپس دوستانه
 (۴) ابتدا دوستانه سپس خصمانه
- ۱۱۰- در دوره صلح مسلح، منافع کدام کشور با منافع تمام کشورهای اروپایی برخورد داشت؟
 (۱) آلمان
 (۲) اتریش
 (۳) فرانسه
 (۴) بریتانیای کبیر
- ۱۱۱- مهمترین دستاورد کرامول، چه بود؟
 (۱) محاکمه خیانتکاران
 (۲) ایجاد ارتش منظم
 (۳) سرکوب نیروهای تندرو
 (۴) مصادره اموال اشراف

- ۱۱۲- قرن شانزدهم، عصر زرین کدام کشور بود؟
 (۱) آلمان (۲) فرانسه (۳) انگلستان (۴) اسپانیا
- ۱۱۳- کدام حادثه بزرگ تاریخی، پایان قرون جدید و آغاز دوران معاصر تلقی شده است؟
 (۱) انقلاب صنعتی (۲) کشف قاره آمریکا
 (۳) انقلاب کبیر فرانسه (۴) سال سقوط قسطنطنیه (امپراتوری بیزانس)
- ۱۱۴- دو رویداد مهمی که در قرن بیستم (م) چهره جهان را به کلی دگرگون کرد، کدام است؟
 (۱) عهدنامه وستفالی - عهدنامه کنگره وین (۲) انقلاب بلشویکی روسیه - عهدنامه وستفالی
 (۳) شکست آلمان و متحدانش - عهدنامه کنگره وین (۴) انقلاب بلشویکی روسیه - شکست آلمان و متحدانش
- ۱۱۵- انقلاب آمریکا را با کدام انقلاب اروپا می‌توان مقایسه نمود و دلیل آن چیست؟
 (۱) با انقلاب هلند، چون هر دو انقلاب برای خروج از سلطه کشور دیگری صورت گرفت.
 (۲) با انقلاب فرانسه، چون شعار اساسی هر دو انقلاب برادری، آزادی و برابری بود.
 (۳) با انقلاب روسیه، چون هر دو انقلاب برای رهایی از حکومت استبدادی و دیکتاتوری بود.
 (۴) با انقلاب انگلستان، چون در هر دو جنگ داخلی بین پارلمان و سلطنت صورت گرفت.
- ۱۱۶- «میگل سروتوس» با رأی چه کسی و به کدام دلیل در آتش سوزانده شد؟
 (۱) کالون - به جرم اعتراض به مسئله تثلیث (۲) زوینگلی - به جرم اعتراض به جبر و تقدیر
 (۳) کالون - به جرم اعتراض به جبر و تقدیر (۴) زوینگلی - به جرم اعتراض به مسئله تثلیث
- ۱۱۷- «جورج فاکس» (George Fou) موسس کدام فرقه (آئین) است؟
 (۱) کویکرها (۲) پیوریتنها (۳) استقلال‌یون (۴) پرسبیتترینها
- ۱۱۸- جامعه اقتصادی اروپا، در طی چه پیمانی شکل گرفت؟
 (۱) پیمان رم - ۱۹۶۹ (۲) پیمان رم - ۱۹۵۷ (۳) پیمان سیتو - ۱۹۵۶ (۴) پیمان آستان - ۱۹۶۷
- ۱۱۹- در کشور ایتالیا، کدام شخصیت از تعطیلات مذهبی کاست، حق مالکیت اراضی کلیساها را محدود نمود و محاکم کلیسایی را منسوخ گردانید؟
 (۱) کاوور (۲) مازینی (۳) گاریبالدی (۴) ناپلئون سوم
- ۱۲۰- نخستین پادشاه هابسبورگ آلمان، چه نام داشت؟
 (۱) ماکسیمیلیان (۲) آلبر دوم (۳) فردریک اول (۴) فردریک سوم
- ۱۲۱- امپراطور اینکاها در «پرو» که توسط اسپانیولی‌ها از بین رفت، چه نام داشت؟
 (۱) کورتز (۲) آلما گرو (۳) لار کاساس (۴) آلتا هوالپاهو
- ۱۲۲- پیشگام واقعی جنبش رفرماسیون (پروتستانتیسم) اروپا، چه کسی بود؟
 (۱) یان هوس (۲) وات تایلور (۳) پاپ گریگور (۴) جان وایکلیف
- ۱۲۳- نخستین دوک روسیه و بانی شهر نووگورود، کیست؟
 (۱) اولگ (۲) روریک (۳) یاروسلاو (۴) ولادیمیر اول
- ۱۲۴- کدام شخصیت مشهور در قحطی سال ۱۹۲۱ م شوروی با شصت میلیون دلار به نجات مردم شتافت؟
 (۱) هوور (۲) لنین (۳) تروتسکی (۴) موسولینی
- ۱۲۵- در قرن ۱۸ میلادی، کدام عامل در خلق تواریخ محلی، موثر افتاد؟
 (۱) تحول رمانتیسم ادبی (۲) خلق منظومه‌های تاریخی
 (۳) رشد سوسیالیسم و تحول دولت‌های ملی (۴) منازعات اروپایی‌ها در خارج از قاره اروپا

تاریخ ایران دوره اسلامی:

- ۱۲۶- در روزگار سلجوقیان، وظیفه «دیوان الزمام» چه بوده است؟
 (۱) مباشرت امور قضایی
 (۲) سرپرستی بر امور لشکرها (جیش)
 (۳) نگارش و صدور نامه‌های دیوانی
 (۴) بازرسی و نظارت در امور مالی و مالیاتی
- ۱۲۷- مناسبات سلطان علاءالدین حسین غوری با سلطان سنجر چگونه بود؟
 (۱) عدم تابعیت از سلطان سنجر
 (۲) اظهار تابعیت صرف از سلطان سنجر
 (۳) متحدانه با یکدیگر با قراخانیان می‌جنگیدند.
 (۴) با یکدیگر نسبت به حکومت غزنویان خصومت می‌ورزیدند.
- ۱۲۸- کتاب «الوزراء و الکتاب» از کیست و مربوط به کدام قرن است؟
 (۱) اثر ابونعیم و در اواخر قرن سوم ه. ق.
 (۲) از جهشیاری و در قرن چهارم ه. ق.
 (۳) از ابن خلدون و در قرن هشتم ه. ق.
 (۴) اثر ابن خلکان و در ابتدای قرن ششم ه. ق.
- ۱۲۹- اساسی‌ترین و مفصل‌ترین منبع درباره مناسبات سامانیان با خلافت عباسیان و آل بویه کدام است؟
 (۱) تاریخ بخارا
 (۲) تاریخ یمنی
 (۳) تاریخ گردیزی (زین الاخبار)
 (۴) تجارب‌الامم و تعاقب‌الهمم
- ۱۳۰- سیستان، در زمان کدام‌یک از امیران سامانی به تصرف درآمد؟
 (۱) امیر اسماعیل سامانی
 (۲) نصر بن احمد سامانی
 (۳) احمد بن اسماعیل سامانی
 (۴) نوح بن نصر سامانی
- ۱۳۱- کدام مطلب در مورد سرنوشت یعقوب لیث صفاری، درست است؟
 (۱) سال ۲۶۵ ه. ق. در جندی شاپور درگذشت.
 (۲) سال ۲۵۵ ه. ق. در نبرد با الموفق سردار عباسی کشته شد.
 (۳) سال ۲۸۳ ه. ق. به اشاره‌المعتضد در خراسان مسموم شد.
 (۴) سال ۲۸۷ ه. ق. توسط امیر اسماعیل سامانی مغلوب و مقتول شد.
- ۱۳۲- در عهد خلافت عباسیان، «ریض» به کدام ناحیه گفته می‌شد؟
 (۱) ارگ
 (۲) قلعه یا حصار شهر
 (۳) پیرامون یا حومه شهر
 (۴) شهر خاص یا شهرستان
- ۱۳۳- فتح آسیای مرکزی با تسلیم ماهویه مرزبان مرو در برابر کدام سردار مسلمان، اندکی بعد از درگذشت یزدگرد سوم ۳۲ ه. ق. / ۶۲۵ م. آغاز شد؟
 (۱) ابوموسی اشعری
 (۲) عبدالله بن عامر
 (۳) ربیع بن زیاد حارثی
 (۴) قتیبه بن مسلم باهلی
- ۱۳۴- غازان خان ایلخان مغول به دست کدام‌یک از علمای مسلمان، رسماً اسلام را پذیرفت؟
 (۱) علامه حلی
 (۲) شیخ صدرالدین حموی
 (۳) سید تاج‌الدین آوجی
 (۴) نظام‌الدین عبدالملک مراغه‌ای

- ۱۳۵- کدام یک از احزاب، مقارن سقوط حکومت رضاشاه، سازمان یافته‌ترین و پر عضوترین سازمان سیاسی ایران بود؟
 (۱) سوسیال دمکرات (۲) حزب توده ایران
 (۳) اتحاد ملی سلطنت‌طلبان (۴) اتحادیه صنفی کارگران و زحمت‌کشان ایران
- ۱۳۶- کدام یک از سران نهضت جنگل به قصد فتح تهران، دست به لشکرکشی زد؟
 (۱) خالو قربان (۲) حاج احمد کسمایی
 (۳) احسان الله خان (۴) میرزا کوچک‌خان
- ۱۳۷- پاسکیوویچ، گزارش امضای عهدنامه ترکمن‌چای را توسط چه کسی برای امپراتور روسیه ارسال نمود؟
 (۱) سوشتن (۲) والخوسکوی
 (۳) گریبایدوف (۴) پرنس سووروو
- ۱۳۸- کدام مطلب درباره تروتی که نادرشاه از هند به ایران آورد صحیح و دقیق‌تر است؟
 (۱) صرف قشون و ارتش گردید.
 (۲) بخش اعظم آن در خزانه نادری نگهداری می‌شد.
 (۳) صرف قشون و امنیت و گسترش تجارت گردید.
 (۴) خرج قشون و جنگ‌ها شد و بخشی هم در خزانه نادری محفوظ ماند.
- ۱۳۹- کدام موضوع، مشخصه اصلی سیاسی ایران از مرگ نادرشاه تا برآمدن دولت قاجار (به استثنای دوره حکومت کریم‌خان زند) به‌شمار می‌رود؟
 (۱) جنگ‌های خارجی (۲) بیماری و مهاجرت
 (۳) فروپاشی اجتماعی و اقتصادی (۴) کشمکش‌ها و ستیزه‌های ایلی و قبیله‌ای
- ۱۴۰- کدام یک از موارد، جزو وظایف ولینسکی «سفیر روسیه» نبود؟
 (۱) گردآوری اطلاعات نظامی درباره وضعیت ارتش ایران
 (۲) متقاعدکردن شاه سلطان حسین به لشکرکشی علیه عثمانی
 (۳) جمع‌آوری اطلاعاتی درباره زمینه منابع درآمد و ارتباطات ایران
 (۴) عقد عهدنامه تجاری برای تغییر مسیر ترانزیتی ابریشم به سرزمین روسیه
- ۱۴۱- چرا شاه سلطان حسین، لقب حسینقلی‌خان را به محمود افغان اعطاء کرده بود؟
 (۱) به دلیل شکست دادن افغانان ابدالی
 (۲) برای دلجویی از او و منصرف کردنش از حمله به ایران
 (۳) در پاسخ به اعلام وفاداری دروغین محمود به دربار صفوی
 (۴) برای آن‌که نشان دهد قندهار تحت تابعیت دولت صفوی است
- ۱۴۲- لقب قدیمی - ایرانی «سپهسالار» به‌جای امیرالامراء برای فرمانده کل نیروهای نظامی، در دوره کدام پادشاه صفوی مجدداً احیا شد؟
 (۱) شاه سلیمان (۲) شاه تهماسب
 (۳) شاه اسماعیل (۴) شاه عباس اول
- ۱۴۳- سیاست انتصاب ایرانیان به سمت وکالت، از دوره کدام پادشاه صفوی آغاز شد؟
 (۱) شاه عباس (۲) شاه اسماعیل (۳) شاه تهماسب (۴) شاه اسماعیل دوم
- ۱۴۴- سفر سیاسی خان عالم به دربار شاه عباس اول صفوی، از طرف کدام یک از پادشاهان مغولی هند صورت گرفت؟
 (۱) اکبر (۲) سلیم (۳) جهانگیر (۴) اورنگ زیب

- ۱۴۵- سرآنتونی شرلی در سال ۱۰۰۷ ه.ق از سوی شاه عباس، چه مأموریتی یافت؟
 (۱) عقد قرارداد فروش ابریشم با دولت‌های اروپایی
 (۲) جلب حمایت دولت روسیه برای تجارت از طریق آستراخان
 (۳) جلب حمایت پادشاهان اروپایی در مبارزه علیه دولت عثمانی
 (۴) جلب حمایت پاپ علیه عثمانی با وعده آزاد گذاشتن مسیحیان ایران
- ۱۴۶- اوزون حسن آق قویونلو، با فرمانروایان کدام دولت‌ها بر ضد سلطان محمد فاتح عثمانی، متحد شد؟
 (۱) طرابوزان - گرجستان - قرامان
 (۲) دیار بکر - ارمنستان صغیر - گرجستان
 (۳) طرابوزان - ارمنستان صغیر - گرجستان
 (۴) ونیز - قرامان - ارمنستان صغیر - طرابوزان
- ۱۴۷- کدام شاهزاده تیموری، با کمک اوزون حسن آق قویونلو به خراسان حمله کرد و هرات را تصرف نمود؟
 (۱) یادگار محمد
 (۲) اغورلو محمد
 (۳) ابراهیم میرزا
 (۴) بدیع‌الزمان میرزا
- ۱۴۸- فضل الله حروفی استرآبادی، توسط چه کسی و در کجا به قتل رسید؟
 (۱) تیمور - تبریز
 (۲) تیمور - استرآباد
 (۳) میرانشاه - تبریز
 (۴) میرانشاه - قلعه النجق
- ۱۴۹- کدام مورد، از عوامل بروز اختلاف بین هلاکوخان مغول و برکای و نیز آغاز جنگ‌های اولوس زرین با ایلخانان ایران محسوب می‌گردد؟
 (۱) اتحاد هلاکوخان با امپراطور روم شرقی برضد برکای
 (۲) درخواست ممالیک مصر از برکای برای اتحاد بر ضد ایلخانان ایران
 (۳) سلطه برکای بر راه‌های تجاری که از ایران به دشت قپچاق منتهی می‌شد.
 (۴) واگذاری منطقه اران و قفقاز به متصرفات ایلخانان از سوی منگوقاآن و تصرف این منطقه از سوی هلاکوخان
- ۱۵۰- کدام نوع مالیات در ایران دوره ایلخانان، جای خراج در ادوار قبلی را گرفت؟
 (۱) قپچور
 (۲) تمغا
 (۳) قلان
 (۴) توفپهر